

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Kortrijkstraat (Oudenaarde, Oost-Vlaanderen)

Projectcode bureauonderzoek: 2018C38

Projectcode landschappelijk bodemonderzoek: 2018C187

Maart 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.3.1	Volledigheid van het gevoerde onderzoek	8
1.3.2	Aanwezigheid van een archeologische site	10
1.3.3	De waardering van de archeologische site:	10
1.3.4	Impactbepaling	10
1.3.5	De bepaling van de maatregelen.....	10
1.4	Programma van Maatregelen	10
1.4.1	De aanleiding van het vooronderzoek	10
1.4.2	Bepalen van de onderzoeksstrategie	11
1.4.3	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	11
1.4.3.1	Veldkartering	11
1.4.3.2	Proefsleuvenonderzoek	11
1.4.4	Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	12
1.4.5	Onderzoeksstrategie en -methode.....	13
1.4.5.1	Veldprospectie	13
1.4.5.2	Proefsleuvenonderzoek	14
1.4.6	Eventuele afwijkingen van de CGP	16
1.4.7	Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	17
1.4.8	Raming uitvoeringstermijn	17
1.4.8.1	Veldkartering	17
1.4.8.2	Proefsleuvenonderzoek	17
1.4.9	Vondsten	18
1.5	Conclusie	18
2	Bibliografie.....	19

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadasternummer (Bron: Geopunt).	7
Figuur 2: Voorstel voor veldkarteringsraaien weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).	14
Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).	15
Figuur 4: Voorstel voor proefsleuven weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt). .	16

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

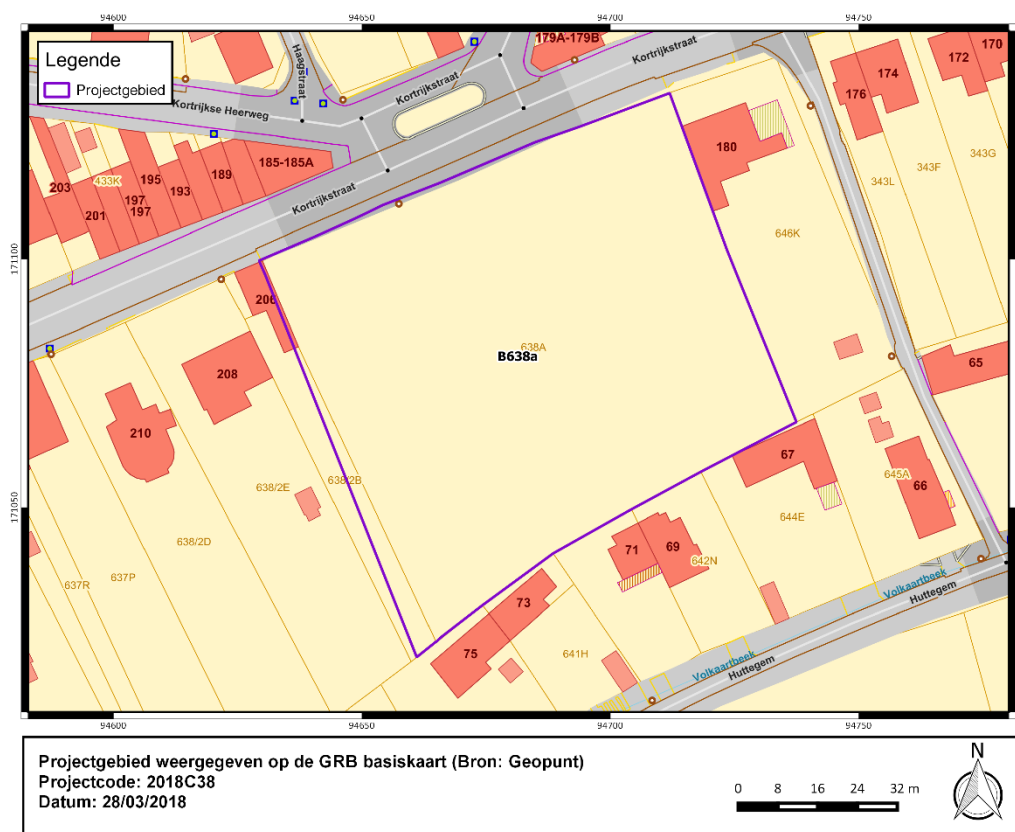

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Steendonck Invest Kwadestraat 149A Bus 3.1 8800 Roeselare	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Oudenaarde
	Deelgemeente	Bevere
	Postcode	9700
	Adres	Kortrijkstraat 9700 Oudenaarde
	Toponiem	Kortrijkstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 94588 Y _{min} = 171017 X _{max} = 94771 Y _{max} = 171144
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oudenaarde, 8ste afdeling (Bevere), sectie B, nr. 638A. Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadastrnummer (Bron: Geopunt).

De GRB-kaart die wordt gebruikt binnen deze archeologienota is verouderd. Het kadastraal perceel 638a is in omvang toegenomen. De contour van het plangebied volgt de meest recente contour van het kadastrale perceel. Zie Bijlage 2 voor de correcte opmeting.

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling aan de Kortrijkstraat te Bevere, deelgemeente van Oudenaarde. Het plangebied is ca. 6730m² groot en is op heden integraal in gebruik als landbouwgrond.

Landschappelijk gezien is Bevere gelegen in de zandleemstreek, in verstedelijkt gebied, op één van de Zuidoost-Vlaamse getuigenheuvelds. Het plangebied is gelegen ten noorden van de Volkaart beek, op de flank van het beekterras. Het terrein kent een relatief sterk verval van 7m van noordwest naar zuidoost. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart wijst op de aanwezigheid van colluvium in het zuiden van het plangebied. Het sediment bestaat uit zandleem. Gelet de ligging binnen een gradiëntsituatie is er een verhoogde trefkans inzake menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. Mogelijk heeft het colluvium een archeologisch relevante horizont afgedekt en zijn bijgevolg de bewaringscondities m.b.t. artefactensites gunstig. Een landschappelijk bodemonderzoek door middel van boringen werd reeds uitgevoerd om zo de bodemopbouw in kaart te brengen. De waarnemingen van dit onderzoek blijken grotendeels het beeld van de bodemkaart te bevestigen waarbij met enige zekerheid van de aanwezigheid van colluvium kan gesproken worden in de zuidoostelijke sector van het plangebied. In de overige boringen was de aanwezigheid van

colluvium minder uitgesproken en naar alle waarschijnlijkheid is op de overgrote oppervlakte van het plangebied geen sprake van een substantieel geaccumuleerd pakket.

Historische en cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van de omgeving. Het historische centrum van Oudenaarde ligt ca. 1 km ten zuidoosten van het plangebied. De Ferrariskaart geeft langsheen de Volkaartbeek lintbebouwing weer. Jongere cartografische bronnen beelden geen bebouwing af op het plangebied. De orthofotosequentie geeft quasi geen evolutie weer, het plangebied is in gebruik als akker tot op heden.

Op het plangebied zijn verschillende archeologische indicatoren gekend. Het betreft verschillende laatmiddeleeuwse en vroegmoderne vondsten die gerecupereerd zijn bij metaaldetectie. Onderzoek in de ruime omgeving wijst enerzijds op menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum en bewoning in het neolithicum. Vooral het onderzoek aan de Donkvijver heeft een aanzienlijke hoeveelheid vondstmateriaal en bewoningsresten uit de steentijden aan het licht gebracht. Ook zijn in de ruime omgeving bewoningssporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen onderzocht.

Ter hoogte van het plangebied is er een aanzienlijke trefkans inzake archeologisch erfgoed. De verwachting bestaat in hoofdzaak uit grondvaste resten onder de bouwvoor. Gelet de hoge trefkans inzake resten uit de steentijden is een veldkartering aangewezen. Het landschappelijk bodemonderzoek heeft aangetoond dat uitgegaan kan worden van een relatief oppervlakkige archeologische situatie. Het is meer dan waarschijnlijk dat een eventueel aanwezige artefactensite reeds verploegd is en opgenomen in de teelaarde. Een veldkartering vormt aldus de enige manier om nog data in te zamelen met betrekking tot de menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden in de directe omgeving van het plangebied. Met betrekking tot eventueel aanwezig grondvast erfgoed onder de bouwvoor en/of colluviumpakket is een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

1.3 Gemotiveerd advies

1.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Uit het bureauonderzoek blijkt een beduidende trefkans inzake archeologische relictten. De ligging binnen een gradiëntsituatie, evenals de gekende waarden indiceren een verhoogde trefkans inzake artefactensites. Gelet de bodemopbouw en het landgebruik kan aangenomen worden dat een veldkartering de enige manier is om data in te zamelen m.b.t. aanwezigheid tijdens de steentijden op en rond het plangebied. Vervolgens is een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk met betrekking tot eventueel aanwezige grondvaste resten onder de bouwvoor en/of colluviumpakket.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

De beschikbare cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van het plangebied. Verder archiefonderzoek is niet aangewezen.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk bodemonderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Teneinde de bodemopbouw te evalueren en bewaringscondities m.b.t. eventueel aanwezige artefactensites te evalueren werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. De waarnemingen lijken de gegevens van de bodemkaart te bevestigen. Op het overgrote deel van het terrein dient uitgegaan te worden van een relatief oppervlakkige archeologische situatie waarbij, vanwege het landgebruik en mate van afspoeling, de bewaringscondities m.b.t. artefactenconcentraties niet gunstig zijn.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters en kastelen of bunkers of ovens. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Op het plangebied is er geen onmiddellijke verwachting inzake grote ondergrondse structuren. De bebouwing op de Ferrariskaart is eigenlijk ten zuiden van het plangebied te situeren. Een geofysisch onderzoek zou een bijkomende financiële belasting zijn, die tot weinig of geen kenniswinst zou leiden.

-verkennd en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennd archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele bewaarde vondstenconcentraties in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waarneming kan met behulp van een waarderend archeologisch booronderzoek in een intensiever grid de eigenlijke artefactenconcentratie gelokaliseerd worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een bewaarde artefactensite.

Op het plangebied is een archeologische boorcampagne met bedoeling de detectie en waardering van een eventueel bewaarde steentijdvindplaats niet aangewezen.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur angewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Gelet de verhoogde trefkans inzake menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden en de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek is er een aanzienlijke trefkans inzake verploegde steentijdresten. Op basis van de beschikbare gegevens kan aangenomen worden dat

een veldkartering de enige manier is om nog waardevolle informatie in te zamelen inzake menselijke aanwezigheid ter hoogte van het onderzoeksgebied.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem heeft (net als proefputten in stedelijke context) als doel steekproefsgewijs het terrein archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit vooronderzoek wetenschappelijk beargumenteerde uitspraken te doen over het al dan niet overgaan tot een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd. Normaliter worden de proefsleuven ingeplant in een regelmatig patroon om zo tot een wetenschappelijk verantwoorde inschatting van de archeologische aanwezigheid te komen.

Op basis van de beschikbare aardkundige gegevens bestaat de verwachting uit grondvaste resten onder de bouwvoor. Een proefsleuvenonderzoek is de aangewezen manier om eventueel aanwezig archeologisch erfgoed in kaart te brengen. Op basis van de waargenomen relictten kan de impact van de geplande werken bepaald worden en een gefundeerde beslissing genomen worden inzake de noodzakelijkheid van een vervolgonderzoek. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op mogelijk een aanzienlijk grondverzet en de aanwezigheid van colluvium in het uiterste zuiden van het plangebied.

1.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het plangebied niet aangetoond worden. Verder onderzoek in de vorm van de beschreven onderzoeksequentie is noodzakelijk. Er is een verwachting van sporenarcheologie onder de bouwvoor/colluvium. In eerste instantie is een veldkartering aangewezen teneinde opgewerkte steentijdartefacten te inventariseren. Naast deze veldprospectie dient eveneens een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden in functie van grondvaste resten.

1.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 1.3.2

1.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 1.3.2.

1.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van het vooronderzoek. Enkel zo kan de eventuele aanwezigheid van archeologisch erfgoed in kaart gebracht worden en de impact van geplande werken hierop ingeschat, cf. punt 1.3.2.

1.4 Programma van Maatregelen

1.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.3.6 verslag van resultaten.

1.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor de voorgeschreven onderzoekssequentie werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk (CGP artikel 5.3)

-mogelijk: Buiten eventueel aanwezige nutsleidingen zijn er geen fysieke belemmeringen waardoor beschreven onderzoekssequentie niet uitgevoerd kan worden.

-nuttig: gelet de verwachting is de beschreven onderzoekssequentie de meest geschikte manier om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen om vervolgens de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

-schadelijk: de impact van de beschreven onderzoekssequentie op eventueel aanwezig erfgoed is normaliter beperkt, hierdoor blijven relictten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet het feit dat de geplande werken een significante ingreep in de bodem impliceren moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

1.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

1.4.3.1 Veldkartering

Doel van de oppervlakteprospectie is een inzicht verwerven in menselijke aanwezigheid tijdens de prehistorie. Gelet op de landschappelijke situatie moet het terrein een grote aantrekkingskracht gehad hebben op gemeenschappen tijdens het mesolithicum. De veldkartering heeft een indicatief karakter en gaat uit van verploegd materiaal. De focus tijdens de oppervlakteprospectie ligt dus op vuursteen (artefacten en/of débitageafval). Mogelijk wijzen de waarnemingen op enkele concentraties. Onderzoeksvragen waarop een antwoord geformuleerd dienen te worden zijn:

-is op het terrein materiaal aanwezig dat wijst op een verploegde vindplaats?

-wat is de bewaringstoestand van het vondstmateriaal?

-kan het vuurstenen vondstmateriaal opgesplitst worden in verschillende functionele groepen?

-kunnen op basis van het gerecupereerde materiaal uitspraken gedaan worden over datering en eventueel functie van de (verploegde) vindplaats?

-kunnen op basis van de vondsten reeds zones afgebakend worden die extra aandacht behoeven tijdens de verdere uitvoering van de beschreven onderzoekssequentie?

1.4.3.2 Proefsleuvenonderzoek

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van de aanwezigheid van relevant grondvast archeologisch erfgoed binnen het plangebied dat bedreigd wordt door de geplande werkzaamheden. Dit onderzoek wordt pas uitgevoerd na het uitvoeren van het landschappelijk bodemonderzoek en onderzoeksmethodes in functie van een eventueel aanwezige artefactensite. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding? In welke mate komen de waarnemingen in de profielkolommen overeen met deze van het landschappelijk bodemonderzoek?

-in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van verstoring?

-zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.

-wat is de bewaringstoestand van de sporen?

-kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

-wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en waargenomen relictten?

-maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

-kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

-kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?

-zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?

-zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?

-wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis? Hoe verhouden de waarnemingen zich tot cartografische bronnen en de gekende vindplaatsen in de ruime omgeving?

-voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?

-voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:

- wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?

- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?

- welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

- zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

1.4.4 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek (projectcode 2018C38) en een landschappelijk bodemonderzoek (2018C187) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied aan de

Kortrijkstraat te Oudenaarde. Hieruit kon, op basis van de beschikbare gegevens en terreinwaarnemingen een beduidende trefkans inzake sporenarcheologie afgeleid worden

1.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode

De meest geschikte onderzoekssequentie in dit dossier is een oppervlaktekartering in functie van verploegde steentijdartefacten gevolgd door een proefsleuvenonderzoek in functie van grondvaste resten onder de bouwvoor en/of aanwezig colluviumpakket.

De veldkartering dient eventueel aanwezig verploegde steentijdartefacten te inventariseren om zo meer inzicht te verwerven inzake de menselijke aanwezigheid ter hoogte van het plangebied gedurende de steentijden.

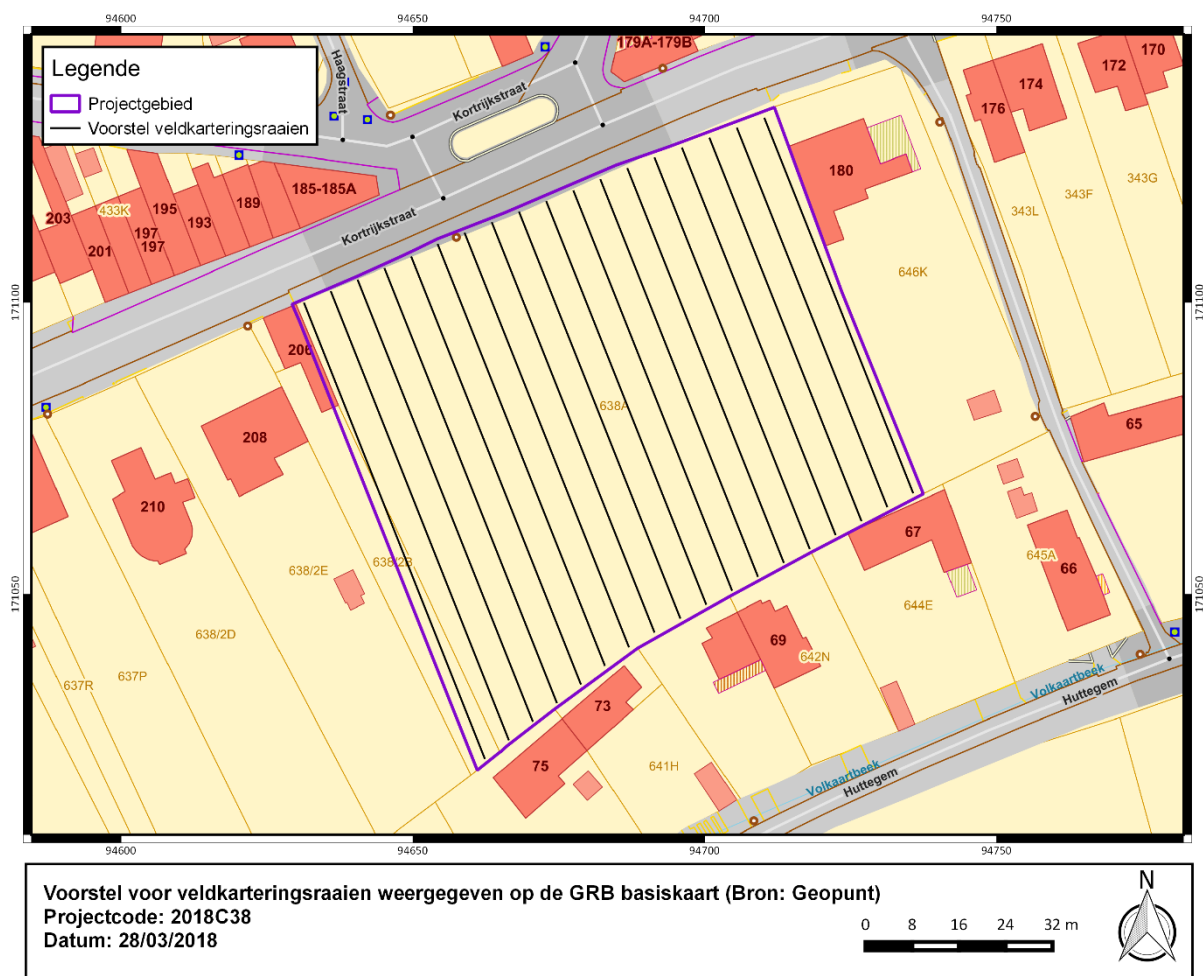
Het proefsleuvenonderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren na de noodzakelijke rooi- en sloopwerken. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het onderzoeksgebied. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon om zo een gedegen dekking te verkrijgen en bijgevolg een inschatting te kunnen maken van het bodemarchief met betrekking tot de rest van het onderzoeksgebied.

1.4.5.1 Veldprospectie

Een veldkartering bestaat uit een systematische visuele inspectie van het terrein in parallelle raaien. De focus van de veldkartering ligt op verploegde vuursteenobjecten (artefacten en/of débitageafval). Het integrale terrein is in gebruik als akker en dient aldus geïnventariseerd te worden. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen uitgevoerd te worden conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk artikel 7.5.

De veldkartering wordt uitgevoerd in parallelle raaien die maximaal 5m uit elkaar liggen. Deze raaien worden minimaal twee maal overlopen. Gelet de landschappelijke situatie en de helling van het terrein worden de raaien best mee met de helling ingeplant, haaks op het alluvium van de Volkaartbeek. Concreet betekent dit een inplanting volgens grofweg een noordwest-zuidoost georiënteerde as. Aangezien de vraagstelling betrekking heeft op eventuele menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden ligt de focus op indicatoren eigen aan de periode, met name silex en in mindere mate handgevormd aardewerk. Dit impliceert reeds een selectie op het terrein waarbij enkel vuurstenen resten en aardewerk worden ingezameld en geregistreerd. Het gebruik van een metaaldetector is desgevolg niet noodzakelijk. Na het veldwerk worden eventuele vondsten voorgelegd aan een materiaaldeskundige.

Figuur 2: Voorstel voor veldkarteringsraaien weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

1.4.5.2 Proefsleuvenonderzoek

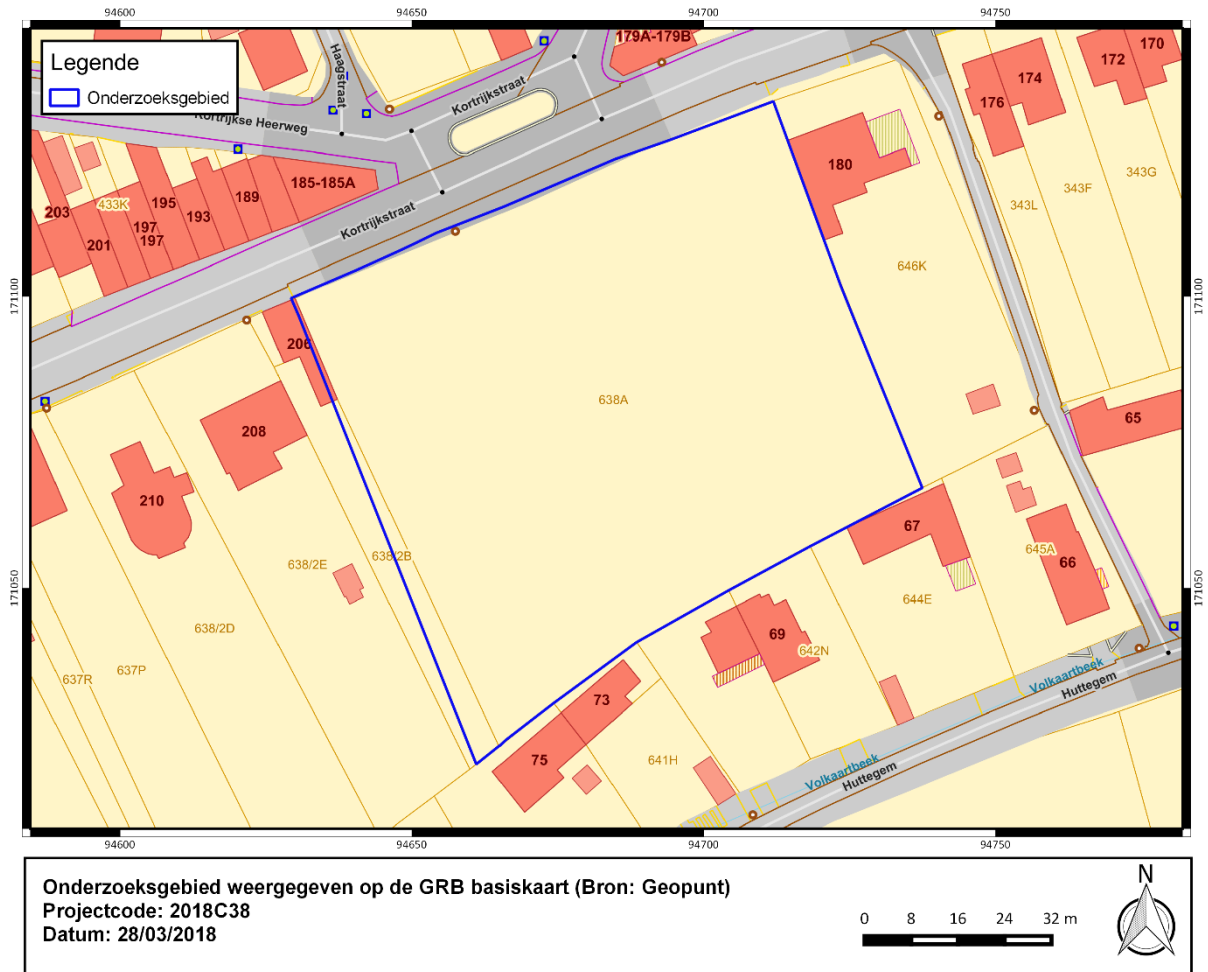
De meest geschikte onderzoeksmethode met betrekking tot grondvaste sporen onder de bouwvoor is een proefsleuvenonderzoek over het gehele plangebied. Het proefsleuvenonderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het bedreigde terrein. De proefsleuven worden best aangelegd in een regelmatig patroon met tussenafstand van 15 m om zo een gedegen dekking te verkrijgen en een inschatting van het bodemarchief mogelijk te maken met betrekking tot de rest van het plangebied.

Op basis van de beschikbare gegevens kan uitgegaan worden van een situatie waar de verticale stratigrafie relatief éénduidig is, conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk, artikels 8.6 en 8.6.2. Het landschappelijk bodemonderzoek dient meer inzicht te verschaffen in de bodemopbouw op het plangebied en de eventuele aanwezigheid van dieperliggende, archeologisch relevante horizonten.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt overgelegd.

Vóór het terreinwerk aanvang neemt bekomt de veldwerkleider de nodige leidingplannen. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de uitvoering van het archeologisch onderzoek.

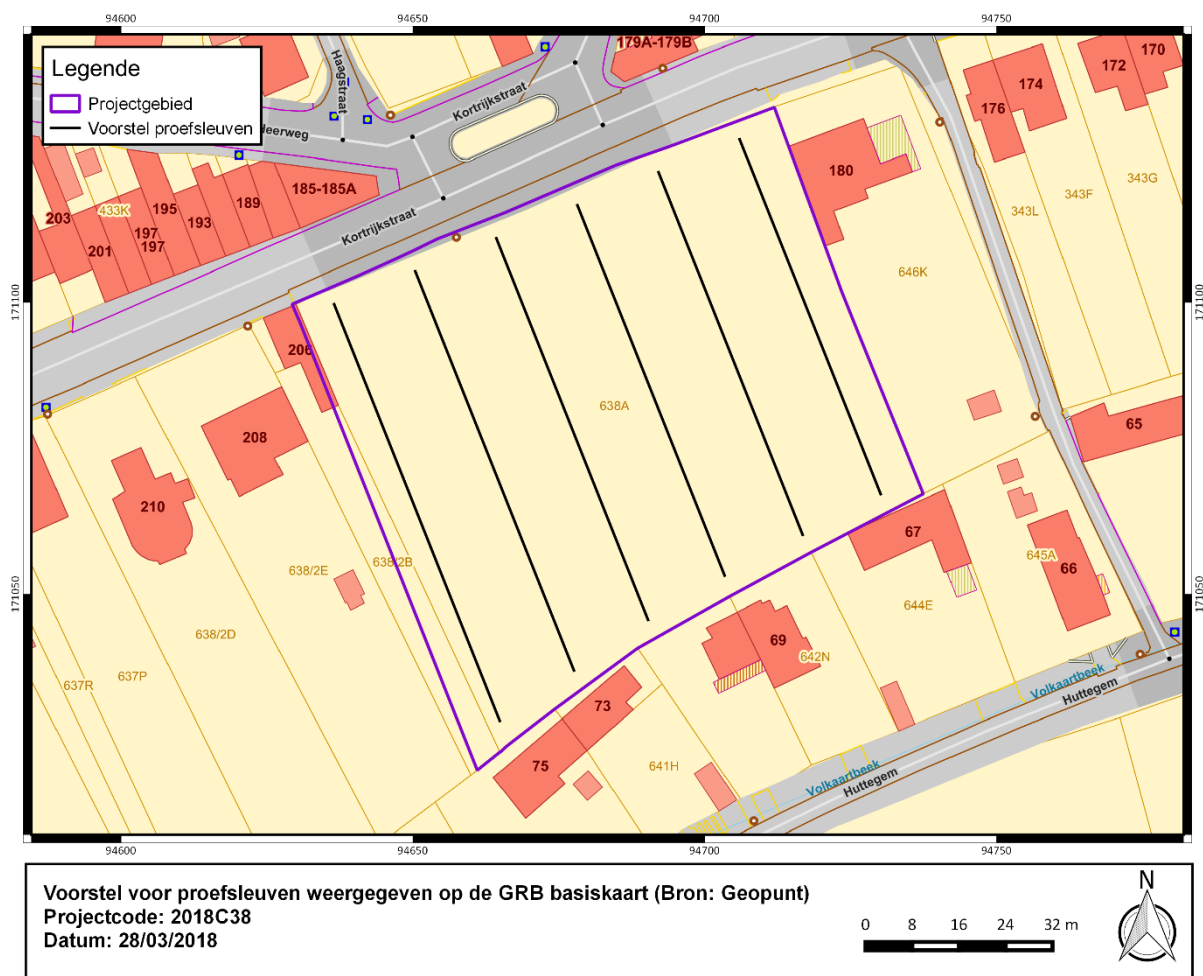
Het terrein helt af naar het zuidoosten. De proefsleuven dienen ingeplant te worden mee met de helling, haaks op het alluvium van de Volkaartbeek. Dit impliceert een inplanting volgens grofweg een noordwest-zuidoost georiënteerde as.

Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

Het onderzoeksgebied is ca. 6730 m² groot. De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 673 m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 169 m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 4: Voorstel voor proefsleuven weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met platte bak, deze kraan dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau. Indien sprake is van meerdere sporenniveaus wordt pas gezakt naar het onderliggende niveau indien het bovenliggende vrij is van sporen. Indien de proefsleuven een aanzienlijke diepte bereiken omwille van de aanwezigheid van colluvium dient in trappen gewerkt te worden, dit teneinde de fysieke integriteit van het uitvoerend personeel te waarborgen.

Tijdens het terreinwerk dient eveneens aandacht uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige relictten. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Deze worden geregistreerd, beschreven en geïnterpreteerd door de aangestelde aardkundige. Minimaal worden twee profielkolommen per sleuf aangelegd, in een geschrinkt patroon. Ze worden tot minstens 50cm in het ongeroerd sediment uitgegraven. Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

1.4.6 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de beschreven onderzoekssequentie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal moeten worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

1.4.7 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het team bestaat minimaal uit:

-een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en heeft ervaring met het uitvoeren van archeologische booronderzoeken en proefputten in functie van steentijdsites.

-een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

-een materiaaldeskundige m.b.t. steentijdartefacten. Hij/zij bestudeert het gerecupereerde vondstmateriaal en rapporteert hierover

-een aardkundige, deze aardkundige begeleidt de bodemkundige waarnemingen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog. Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige en het Agentschap Onroerend Erfgoed wanneer relevant. In de raamprijs wordt bij voorkeur een stelpost voorzien die kan aangesproken worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek indien nodig. Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

1.4.8 Raming uitvoeringstermijn

1.4.8.1 Veldkartering

Veldteam: 1 dag veldwerkleider
1 dag assistent-archeoloog
1 dag assistent-archeoloog

Verwerking: 2 dagen veldwerkleider
1 dag assistent-archeoloog

1.4.8.2 Proefsleuvenonderzoek

Veldteam: 2 dagen veldwerkleider
2 dagen assistent-archeoloog
2 dagen GPS medewerker
0,5 dag aardkundige

Verwerking: 6 dagen veldwerkleider
1 dag assistent-archeoloog
0,5 dag aardkundige

1.4.9 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch vooronderzoek conform de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

1.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling aan de Kortrijkstraat te Oudenaarde. Op basis van de beschikbare gegevens is er een aanzienlijke trefkans inzake vondsten- en sporenarcheologie. De meest geschikte onderzoekssequentie met betrekking tot de beschreven verwachting is een veldkartering in functie van verploegde steentijdsites en een proefsleuvenonderzoek in functie van grondvaste resten onder de bouwvoor. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

